# DODATEK

## DO DZIENNIKA URZĘDOWEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

30 stycznia | Nr. 1. | Rok 1930.



T R E Ś Ć:



## SPRAWY EKSPLOATACYJNE.

### Polskie Koleje Państwowe w listopadzie 1929 r.
(według danych przedwstępnych).

**Przewóz podróżnych** w listopadzie utrzymywał się na tym samym poziomie, co i w październiku r. u., mianowicie, koleje przewiozły w tym miesiącu 12.940.217, co w porównaniu z październikiem (13.176.995) wykazuje zmniejszenie o 1,8%, usprawiedliwione po części mniejszą liczbą dni (30) niż w październiku (31). W porównaniu z listopadem roku 1928 (13.150.621) ruch pasażerski zmniejszył się również nieznacznie o 1,6%.

Ruch pociągów pasażerskich w listopadzie r. u. odbywał się podobnież jak w październiku na podstawie zimowego rozkładu jazdy. Ze względu na dalsze zmniejszenie się w tym miesiącu ruchu podróżnych, składy pociągów pasażerskich dostosowano do rzeczywistych potrzeb.

Regularność ruchu dalekobieżnych pociągów pasażerskich wynosiła w tym miesiącu 96%.

Z powodu przeniesienia ruchu pociągów pod wiadukt przy ul. Towarowej w Warszawie i rozbudowy stacji w Szczęśliwicach wyłoniły się w końcu miesiąca pewne trudności w podmiejskim ruchu warszawskim, które powodowały opóźnienia pociągów i zatrzymywanie ich przed sygnałami wjazdowemi.

**Ruch towarowy** wykazał w porównaniu z październikiem pewne zmniejszenie, mianowicie, w listopadzie przewieziono 9.954.849 tonn, co w stosunku do października (10.435.780) daje zmniejszenie przewozów 4,6%, usprawiedliwione poniekąd mniejszą liczbą dni roboczych (25) niż w październiku (27). W porównaniu z listopadem roku 1928 (9.014.910) nastąpiło zwiększenie przewozów około 10%.

W listopadzie r. ub. naładowano na stacjach linij normalnotorowych P. K. P. 570.900 wag., przyjęto zaś od kolei zagranicznych wagonów ładownych 48.930 czyli razem przewieziono 619.830 wagonów ładownych (w jednostkach piętnastotonnowych).

W porównaniu z październikiem r. u., w którym naładowano na stacjach P. K. P. 604.314 wag., a przyjęto od kolei zagranicznych 56.823 wag. ładowne, razem 661.137 wagonów, naładunek własny zmniejszył się w listopadzie o 5,53%, a ogólny przewóz wagonów ładownych o 6,25%. Zmniejszeniu temu sprzyjała mniejsza liczba dni roboczych w listopadzie (25), niż w październiku (27) częściowo zaś i strejk górników w zagłębiach węglowych w dniu 6 listopada. W porównaniu z listopadem r. 1928, w którym naładowano na stacjach P. K. P. 580.800 wag., a przyjęto od kolei zagranicznych 47.910 wag. nastąpiło również zmniejszenie liczby wagonów naładunku własnego o 1,7%, a pracy ogólnej o 1,4%.

Naładunek najważniejszych ładunków masowych przedstawia się jak następuje (w wagonach 15-tonnowych).

| WYKONANO | Rok 1929 w listopadzie dni roboczych 25 | Rok 1929 w październiku dni roboczych 27 | Rok 1929 w listopadzie więcej + mniej — w procentach | 1928 w listopadzie dni roboczych 25 | W listopadzie 1929 więcej + mniej — w procentach |
|---|---|---|---|---|---|
| A) Naładowano | | | | | |
| Węgla | 208.045 | 221.588 | — 6,12% | 187.590 | +10,9% |
| Drzewa | 40.650 | 43.648 | — 6,87% | 49.950 | —18,6% |
| Nawozów sztucznych | 2.520 | 1.705 | +47,8% | 3.960 | —36,4% |
| Materjałów budowlanych (oprócz drzewa | 12.780 | 17.236 | —25,9% | 17.430 | —26,7% |
| Rolniczych i aprowizacji | 123.750 | 121.551 | + 1,81% | 131.970 | — 6,2% |
| Pozostałych ładunków | 183.155 | 198.586 | — 7,78% | 189.900 | — 3,6% |
| Razem | 570.900 | 604.314 | — 5,53% | 580.800 | — 1,7% |
| B) Przyjęto ładownych wagonów od kolei zagranicznych. | | | | | |
| do Polski | 15.900 | 17.763 | —10,5% | 17.610 | — 9,7% |
| tranzytem przez Polskę | 33.030 | 39.060 | —15,4% | 30.300 | + 9,0% |
| C) Ogółem przewieziono wagonów ładownych | 619.830 | 661.137 | — 6,25% | 628.710 | — 1,4% |

Jak widać z powyższej tablicy wzrost naładunku w porównaniu z październikiem r. u. wykazują tylko nawozy sztuczne o 47,8% i produkty rolnicze i aprowizacyjne o 1,81%, w porównaniu zaś z listopadem roku 1928 jedynie węgiel o 10,9%, natomiast inne ładunki, w szczególności zaś drzewo i materjały budowlane, wykazują zmniejszenie, spowodowane przyczynami charakteru ogólnogospodarczego, niezależnemi od kolei, specjalnie zaś co do drzewa zmniejszeniem się wywozu do Niemiec.

Rozmiary naładunku węgla według zagłębi oraz wywozu według krajów przeznaczenia przedstawia poniższa tablica.

Naładowano wagonów 15-to tonnowych.

| Zagłębia | Rok 1929 w listopadzie dni roboczych 25 | Rok 1929 w październiku dni roboczych 27 | Rok 1929 więcej + lub mniej — w listopadzie | 1928 r. w listopadzie dni roboczych 25 | Procentowo więcej + lub mniej — w listopadzie 1929 r. |
|---|---|---|---|---|---|
| Górnośląskie | 150.565 | 161.820 | —6,96% | 134.910 | +11,6% |
| Dąbrowskie | 44.100 | 45.849 | —3,81% | 39.630 | +11,3% |
| Krakowskie | 13.380 | 13.919 | —3,87% | 13.050 | + 2,52% |
| Razem | 208.045 | 221.588 | —6,11% | 187.590 | +10,9% |

Z tego naładowano na wywóz zagranicę:

| Z a g ł ę b i a | R o k 1 9 2 9 w listopadzie dni roboczych 25 | w październiku dni roboczych 27 | więcej + lub mniej — w listopadzie | 1 9 2 8 r. w listopadzie dni roboczych 25 | Procentowo więcej + lub mniej — w listopadzie 1929 r. |
|---|---|---|---|---|---|
| a) p r z e z: | | | | | |
| Gdańsk, Gdynię i porty rzeczne . . | 45.060 | 54.839 | —17,83% | 41.010 | + 9,87% |
| b) d o | | | | | |
| Węgier, Czechosłowacji, Austrji, Włoch . . . . . . . . . | 26.940 | 30.225 | —10,87% | 26.520 | + 1,58% |
| Rumunji . . . . . . . . . . | 780 | 1.085 | —28,11% | 1.020 | — 25,5% |
| Niemiec, Prus Wschodnich . . . . | 12.270 | 9.672 | +26,86% | 5.880 | +108,7% |
| Rosji i Łotwy . . . . . . . . | 480 | 1.581 | —69,64% | 150 | +220,0% |
| R a z e m . . . | 85.530 | 97.402 | —12,18% | 74,580 | + 14,7% |

Norma dla naładunku węgla we wszystkich trzech zagłębiach wynosiła w listopadzie tak, jak i w październiku, 8000 wag. 15 tonnowych w dniu roboczym, w rzeczywistości zaś przeciętny naładunek węgla wynosił 8,322 wag. w dniu roboczym, czyli przekraczał normę o 4,02%. Zwiększenie takie okazało się możliwe wskutek zmniejszenia się przewozu innych ładunków, jak wskazano wyżej, oraz przyśpieszenia obrotu węglarek w zależności od zmniejszenia się wywozu przez porty i zagranicę.

Naładunek węgla w dniu roboczym według poszczególnych zagłębi przedstawia się jak następuje:

Zagłębie Górnośląskie przy normie 5850 wag. ładowało 6023 wagon.;

Zagłębie Dąbrowskie przy normie 1635 wag. ładowało 1764 wag.;

Zagłębie Krakowskie przy normie 515 wag. ładowało 535 wag.

W dniu 6 listopada z powodu strejku górników kopalnie załadowały tylko 1837 wagonów, z czego w zagł. Górnośląskiem 369, w zagł. Dąbrowskiem 1273 i w zagł. Krakowskiem 195.

Wywóz węgla przez porty w Gdańsku, Gdyni oraz w Tczewie przedstawia się w listopadzie jak następuje:

| P O R T Y | 1929 r. listopad dni rob. 25 | październik dni rob. 27 | więcej + lub mniej — w listopadzie | 1928 r. listopad dni rob. 25 | procentowo więcej + lub mniej — w listopadzie 1929 r. |
|---|---|---|---|---|---|
| a) w wagonach 15 tonnowych | | | | | |
| Gdańsk . . . . . . . . . . . | 25.024 | 26.607 | — 5,95% | 27.184 | —7,95% |
| Gdynia . . . . . . . . . . . | 12.551 | 14 018 | —10.46% | 8.048 | +55,95% |
| Tczew . . . . . . . . . . . | 1 | 476 | —99,79% | — | +100,0% |
| RAZEM: | 37.586 | 41.101 | —8,55% | 35.232 | +6,68% |
| b) w tonnach | | | | | |
| Gdańsk . . . . . . . . . . | 473.183 | 499.027 | —5,18% | 519.706 | —8,96% |
| Gdynia . . . . . . . . . . | 231.939 | 255.388 | —9,18% | 147.463 | +57,28% |
| Tczew . . . . . . . . . . | 17 | 8.843 | —99,81% | — | +100.0% |
| RAZEM: | 705.139 | 763.258 | —7,61% | 667.169 | +5,69% |

Z powyższego zestawienia widać, że wywóz węgla przez porty był w listopadzie r. u. większy niż w listopadzie r. 1928 o 37.970 tonn czyli o 5,69%, natomiast w porównaniu z październikiem r. u. zmniejszył się o 58.119 tonn, co stanowi 7,6%. Wzrost w stosunku do listopada r. 1928 odnosi się wyłącznie do Gdyni (+ 57,28%) podczas gdy w Gdańsku przeładowano węgla mniej o 8,96%.

Praca ogólna portów Gdańska i Gdyni przedstawia się w listopadzie jak następuje:

**Ogólna praca Gdańska w tonnach:**

| RODZAJ ŁADUNKÓW | 1929 r. listopad dni rob. 25. | 1929 r. październik dni rob. 27 | więcej + lub mniej — w listopadzie | |
|---|---|---|---|---|
| **a) wywóz** | | | | |
| Węgiel | 473.183 | 499.027 | —5,18% | Za miesiąc listopad 1928 r. dane nie były prowadzone |
| Zboże | 19.030 | 25.860 | —26,41% | |
| Cukier | 46.819 | 16.879 | +177,38% | |
| Drzewo | 39.562 | 57.225 | —30,86% | |
| Cement | 5.595 | 6.445 | —13.19% | |
| Żelazo | 435 | 1.202 | —63,81% | |
| Produkty naftowe | 4.730 | 5.370 | —11,92% | |
| Inne ładunki | 33.019 | 22.765 | +45,04% | |
| RAZEM | 622.373 | 634.773 | —1,95% | |
| **b) przywóz** | | | | |
| Ruda żelazna | 61.178 | 75.324 | —18,78% | Za miesiąc listopad dane nie były prowadzone |
| Złom | 6.206 | 7.218 | —14,02% | |
| Żelazo | 90 | 480 | —81,25% | |
| Zboże | — | 346 | —100.0% | |
| Nawozy sztuczne | 9,063 | 19.408 | —53,30% | |
| Inne ładunki | 22.190 | 21.866 | +1,48% | |
| RAZEM | 98.727 | 124.642 | —20.79% | |

**Ogólna praca Gdyni w tonnach.**

| Rodzaje ładunków | 1929 r. listopad dni roboczych 25 | 1929 r. październik dni roboczych 27 | więcej + lub mniej — w listopadzie | |
|---|---|---|---|---|
| **a) wywóz.** | | | | |
| Węgiel | 231.939 | 255.388 | — 9,18% | Za miesiąc listopad 1928 r. dane nie były prowadzone. |
| Cukier | 18.167 | 4.095 | +343,63% | |
| Inne ładunki | 1.575 | 2.445 | — 35,58% | |
| Razem | 251.681 | 261.928 | — 3.91% | |
| **b) przywóz.** | | | | |
| Ruda | 2.041 | 1.455 | + 40,27% | Za miesiąc listopad 1928 r. dane nie były prowadzone. |
| Złom | 1.270 | 4.032 | — 68,5% | |
| Ryż | 1.441 | 750 | + 92,13% | |
| Nawozy sztuczne | 1.185 | 2.357 | — 49,72% | |
| Inne ładunki | 838 | 885 | — 5,31% | |
| Razem | 6.774 | 9.479 | — 28,53% | |

Z powyższego zestawienia wynika, że wywóz w listopadzie r. u. w porównaniu z październikiem r. u. zmniejszył się o 22.647 tonn czyli o 2,5%, przywóz zaś o 28.620 tonn, co stanowi 21,3%.

Ogólny wywóz i przywóz z Polski i do Polski przez oba porty i przez wszystkie stacje graniczne w listopadzie r. u. w porównaniu z październikiem r. u. i listopadem r. 1928 przedstawia się następująco (liczbą wagonów 15 tonnowych).

| Rodzaj ładunków | 1929 r. | | | 1928 r. | Procentowo więcej + lub mniej — w listopadzie 1929 r. niż w listopadzie 1928 r. |
|---|---|---|---|---|---|
| | listopad dni roboczych 25 | październik dni roboczych 27 | więcej + lub mniej — w listopadzie | listopad dni roboczych 25 | |
| **Przywóz.** | | | | | |
| Zboże | 252 | 174 | + 44,82% | 341 | — 26,09% |
| Mąka | 6 | 8 | — 25,0% | 15 | — 60,0% |
| Węgiel | 831 | 764 | + 8,77% | 691 | + 12,88% |
| Drzewo | 233 | 348 | — 33,04% | 177 | + 31.63% |
| Bawełna | 717 | 855 | — 16,14% | 870 | — 17.58% |
| Mater. budowlane | 1.051 | 1.307 | — 19,58% | 1.053 | — 0.19% |
| Produkcja przemysłowa | 7.108 | 9.405 | — 24,42% | 10.419 | — 31.77% |
| Ruda żelazna | 4.849 | 5.970 | — 18,77% | 2.619 | + 85.14% |
| Cukier | 18 | — | +100,0% | — | +100.0% |
| Pozostała aprowizacja | 2.832 | 2.148 | + 31,84% | 2.904 | — 2.48% |
| Inne ładunki | 4.590 | 4.761 | — 3,59% | 5.581 | — 17,76% |
| Razem | 22,487 | 25.740 | — 12,63% | 24.670 | — 8,85% |
| **Wywóz** | | | | | |
| Zboże | 2.748 | 3.328 | — 17,42% | 1.719 | +59,86% |
| Mąka | 20 | 26 | — 23,07% | 62 | —67,74% |
| Węgiel | 72.126 | 79.461 | — 9,23% | 72.623 | — 0,55% |
| Drzewo | 18.235 | 23.692 | — 23,03% | 20.628 | —11,60% |
| Bawełna | 153 | 175 | — 12,57% | 139 | +10,07% |
| Materjały budowlane | 1.189 | 1.631 | — 27,1% | 2.045 | —41,85% |
| Produkcja przemysłowa | 7.692 | 7.730 | — 0,49% | 9.069 | —15,18% |
| Cukier | 4.771 | 1.414 | +237,41% | 4.849 | — 1,61% |
| Pozostała aprowizacja | 6.092 | 6.337 | — 3,87% | 7.015 | —13,16% |
| Inne naładunki | 5.781 | 4.825 | + 19,81% | 5.610 | + 3,05% |
| Razem | 118.807 | 128.619 | — 7,63% | 123.759 | — 4,00% |

Ogólny przywóz i wywóz również się zmniejszył w listopadzie w porównaniu z październikiem: przywóz o 3253 wag., czyli o 12,6%, a wywóz o 9.812 wag. czyli o 7,6%. Podczas gdy wywóz zboża, węgla, drzewa, materjałów budowlanych, produkcji przemysłowej i środków aprowizacji wykazuje zmniejszenie, wywóz cukru zwiększył się w porównaniu z październikiem prawie czterokrotnie.

Naładunek buraków cukrowych wynosił w listopadzie r. u. 74.490 wagonów i w porównaniu z październikiem r. u., w którym naładowano 72,509 wagonów był większy o 1981 wag. czyli o 2,7%. W porównaniu jednak z listopadem r. 1928 był nieco mniejszy (o 1%). Zmniejszenie to tłomaczy się bardziej równomiernym naładunkiem buraków w bieżącym sezonie i rozciągnięciem przewozów na grudzień.

Braku wagonów do przewozu ładunków w listopadzie nie było, a nawet z braku zapotrzebowania około 3000 wagonów (krytych i platform) odstawione były do rezerwy. Również i innych trudności ruchomych przy przewozie ładunków w listopadzie nie było.

**Przebieg pociągów** w listopadzie roku ubiegłego wyniósł pociągo-kilometrów:

| | | |
|---|---|---|
| w ruchu osobowym | — | 5.401.225 |
| w ruchu towarowym | — | 5.305.729 |
| Razem | — | 10.706.954 |

W porównaniu z październikiem roku ubiegłego (11.279.383 poc. kilom.) przebieg pociągów zmniejszył się o 5,1%, w porównaniu zaś z listopadem roku 1928 (10.418.162 poc.-kilom.) zwiększył się o 2,7%.

**Wpływy** eksploatacyjne Polskich Kolei Państwowych za listopad roku ubiegłego wyniosły:

| | | |
|---|---|---|
| z przewozu podróżnych | 28.441.551 | zł. |
| z bagażu i przesyłek ekspresowych | 1.768.359 | „ |
| z towarów | 101.233.103 | „ |
| uboczne | 2.136.130 | „ |
| Razem | 133.579.143 | „ |

co w porównaniu z październikiem r. u. (140.867.456) wykazuje zmniejszenie o 5,2%, a w porównaniu z listopadem roku 1928 (123.193.026) zwiększenie o 8,4%.

Drukarnia Państwowa. Nr. 49129. 15.I.30. 8.000.